

Clarissimæ eruditionis summarumque
virtutum viro
Martino Opitio
H. Grotius.

Legi summa cum voluptate epistolam, ut omnia tua pereruditam, datam VIII. Aug.¹ cum ea accepi et Annonis laudes², dignum servatu^a Germanicæ antiquitatis λείψανον. Est autem mihi id donum eo gratius, quod quicquid negotiis subduci potest temporis id non rebus tantum sed et vocibus nominibusque Gotthicis^b et Vandalicis tribuam³. ad id opus magno mihi usui esse possunt Gloſsaria Gotthica^c aut ob consanguinitatem sermonis Germanica, si qua haberi possunt præter ea, quæ Pithæus, Lindenbrogius, Goldastus, Vulcanius, Spilmannus⁴ dedere. Juvisti me ergo et ut porro juves rogo. Ancile⁵ ubi illud certum est quærere^d. Liber noster de Veritate Christianæ Religionis⁶, qui tibi plurimum debet, nunc et Anglice⁷ loquitur. Constitui novam ejus editionem⁸ procurare ad finem αὐτολεξιῆ^e testimoniis ad quæ respicit liber. Molior et novam editionem de Jure belli et pacis⁹, cum ingenti auctario testimoniorum et veterum et recentiorum. Accepi libros ex Anglia bonos: Theophylactum in epistolas Paulinas¹⁰: historiam et Acta motuum Scoticorum¹¹, qui nondum bona fide consederunt, edita rege auctore, qui æquitatem in hac re suam humano generi testatam facere voluit: Richardi Hookeri^f Puritano-mastigis¹² et quæ edita antehac et ἀνέκδοτα quædam, digna sane lectu. Ac ne me putes Britannicis tantum liberalitatibus locupletari, etiam a Roma cardinalis Bentivolius¹³ misit ad me operis sui de bello Belgico¹⁴, partem tertiam. Non multo ante indidem Roma acceperam minuta quædam philosophorum Græcorum opuscula Demophili, Democratis, Secundi¹⁵, Sallustii¹⁶. Nunc Heinsii notata ad Novi Federis libros¹⁷ exspectamus, quibus conspectis ego quoque^g mea ad quatuor Evangelia¹⁸ editurus^h. Salmasius in secundo de Usuris libro Heinsiana multa depectet¹⁹. indictum enim jam bellum est: neque inter eos pax facilius repertu quam inter Gallos et Hispanos, aut nos et imperatorem. Quæstiones Romanas²⁰ non vidi, nec quis eas nunc scripserit, novi. Minime spernenda esse Catonis illa disticha²¹, magnis auctoribus Scaligero et Opitio, consentio. de Istro apud Puteanos²² meminero. Res Banerianæⁱ sane pulchræ sunt²³. neque exiguum in defensione Livonia decus. Gaudeo regem Poloniæ²⁴, ut magnitudinem ipsius decet, stare pactis induciarum. Princeps Casimirus²⁵ jam in itinere est ad Silvam Vicennensem, mitiorem hic habiturus custodiam, et optimam spem libertatis, ad quam operas suas iungent Legatus Polonicus²⁶ qui hic exspectatur et Anglicus²⁷ qui hic est ac permutatione Roberti principis Palatini²⁸ sperat utriusque negotium posse transigi, quod sane velim. mandata quicquam agendi contra Principem [29v] Casimirum nunquam habui. et sine mandato gravare infelicium fortunam non esse mei ingenii recte sentis. Si Turca²⁹, quod huc^j scribitur, pacem cum Persa³⁰ confectam habet, in periculo erit Creta, et si quid præterea in mari Ægæo tenent Veneti, quibus implacabiliter Sultanus irascitur. Id bellum, ni fallor, ab Hungarico latere tutum præstabit Imperatorem: dubitoque an ibi quiescente Turca, moturus se sit Rakozius³¹; quod tamen valde optari scio ab Hungaris Protestantibus. Magna per Italiam accepta a Gallis vulnera non tam sanarunt quam obduxerunt factæ illis in locis induciæ, quæ si pupillum ducem³² matremque ejus